PELS RIJCKEN

Notitie

voor	Gemeente Zwolle
van	Pels Rijcken
datum	23 januari 2025
inzake	Advies: tariefdifferentiatie parkeerabonnementen voor sociale huurders
zaaknr	11022671

1 Achtergrond en adviesvraag

1.1 De gemeente Zwolle (hierna: gemeente) is op dit moment bezig met een grootschalige binnenstedelijke woningbouwopgave, waarbij de realisatie van mobiliteitshubs noodzakelijk geacht. Voor de exploitatiefase van deze mobiliteitshubs onderzoekt de gemeente de mogelijkheden tot tariefdifferentiatie van parkeerabonnementen voor huurders van sociale huurwoningen. Tegen deze achtergrond heeft u ons gevraagd de juridische houdbaarheid van een tariefdifferentiatie te toetsen. Concreet heeft u, kort weergegeven, de volgende vragen gesteld:

(i) Welke juridische mogelijkheden ziet u voor tariefdifferentiatie van parkeerabonnementen voor sociale huurders?

(ii) Met welke aandachtspunten moet de gemeente verder rekening houden?

1.2 In paragraaf 2 van dit advies beantwoorden wij deze vraag beknopt en in samenhang. In paragraaf 3 geven wij daarop een nadere toelichting.

2 Managementsamenvatting

Naar aanleiding van de bespreking van 2 september 2024 geven wij hier een samenvatting van ons advies:

- Voor een tariefdifferentiatie voor huurders van sociale huurwoningen zien wij een objectieve en redelijke parkeergerelateerde rechtvaardiging. Dit betreft een sociaaleconomische groep die te maken heeft met mobiliteitsarmoede en daarom vooral afhankelijk is van de auto. Het parkeergedrag van deze huurders kan dus in grote mate verschillen van huurders in vrijesectorwoningen. Tegen deze achtergrond vormt de financiële situatie of

Alle werkzaamheden worden verricht op grond van een overeenkomst van opdracht met de naamloze vennootschap Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V. gevestigd te Den Haag en ingeschreven in het Handelsregister onder nr. 27283716. Op de overeenkomst zijn de algemene voorwaarden van toepassing, die zijn gedeponeerd ter griffie rechtbank Den Haag onder nr. 16/2022. Daarin is een aansprakelijkheidsbeperking opgenomen. De algemene voorwaarden worden op verzoek toegezonden of zijn te raadplegen op www.pelsrijcken.nl.

inkomen van sociale huurders onzes inziens een objectief en redelijk criterium.

3 Toelichting

3.1 Gemeente Zwolle heeft ambities en opgaves op gebied van leefbaarheid (klimaat, energietransitie, leefomgeving). Om deze o.a. te realiseren wordt ingezet om de parkeeropgave te realiseren in collectieve voorzieningen. Aan de ene kant speelt de betaalbaarheid van het realiseren van deze voorzieningen en aan de andere kant de betaalbaarheid voor de gebruikers. Tegen deze achtergrond speelt een differentiatie in abonnementsprijzen voor huurders van sociale woningen.

3.2 Het privaatrechtelijk handelen van de gemeente is gebonden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur (artikel 3:14 Burgerlijk Wetboek) en dus aan het gelijkheidsbeginsel en het verbod van willekeur. Van schending van het gelijkheidsbeginsel is slechts sprake als zonder objectieve en gerechtvaardigde gronden gelijke gevallen niet gelijk worden behandeld. Bij de vraag of sprake is van gelijke gevallen moet zowel naar de feitelijke en juridische verschillen en/of overeenkomsten worden gekeken. Bovendien geldt dat, ook indien wel sprake zou zijn van een gelijk geval, er een objectieve rechtvaardiging kan bestaan om anders te handelen. Deze rechtvaardiging moet worden gevonden in de omstandigheden van het geval, zodat het voor ons niet goed mogelijk is om een uitputtende lijst met rechtvaardigingen te geven.

3.3 Het voorgaande betekent dat objectieve en redelijke gronden ten grondslag moeten liggen aan de tariefverschillen. In de onderhavige situatie menen wij dat een differentiatie te rechtvaardigen valt. Naar wij begrijpen, heeft de gemeente reeds een aantal (financiële) regelingen voor mensen met een laag inkomen.[1] Dit betreft ook de sociaaleconomische groep die te maken heeft met mobiliteitsarmoede en dus vooral afhankelijk is van de auto voor het bereiken van bepaalde banen, voorzieningen en sociale relaties.[2] In de beoogde mobiliteitstransitie zullen huishoudens met een hoog inkomen immers gemakkelijker (financieel) kunnen overschakelen naar alternatieve en duurzame vervoersmogelijkheden. Het parkeergedrag van sociale huurders kan dus in grote mate verschillen van huurders in vrije sector woningen. De financiële situatie of inkomen van sociale huurders vormt in dat geval volgens ons een objectief en redelijk criterium. Een korting op een parkeerabonnement voor alle sociale huurders sluit daar

[1] Bijvoorbeeld: kwijtschelding gemeentelijke belasting, vergoeding hoge zorgkosten en individuele inkomenstoeslag.

[2] https://www.kimnet.nl/binaries/kimnet/documenten/rapporten/2018/10/31/mobiliteitsarmoede-vaag-begrip-of-concreet-probleem/Mobiliteitarmoede_vaag+begrip+of+concreet+probleem.pdf; https://publications.tno.nl/publication/34642067/rD5lQO/TNO-2024-P12018.pdf.

onzes inziens bij aan.[3] Het is aan de gemeente om te bepalen of een dergelijke kortingsregeling voor mobiliteitshubs wordt ingesteld.[4]

[3] Uit Hofuitspraken blijkt dat de verhoging van uitkeringen wegens hulpbehoevendheid van belanghebbenden invloed kan hebben op regionale verstrekkingen, zoals een gemeentelijke kortingspas of bijzondere bijstand door gemeente inzake eigen bijdrage. Zie: Hof Arnhem-Leeuwarden 12 november 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:9668 en Hof Arnhem-Leeuwarden 12 april 2022, ECLI:NL:GHARL:2022:2743.

[4] Gelet op het bepaalde in artikel 225 lid 1 van de Gemeentewet is het niet mogelijk om een inkomens- of sociale groepsafhankelijke parkeerbelasting (parkeervergunningen op straat) te heffen.